

**A PTE Egyetemi Folyóirat-fejlesztési Bizottság
tavaszi ülésének eredményei
2026. 03. 18.**

Az ülés megnyitása

A bizottság elnöke ismerteti az ülés célját, amely a Pécsi Tudományegyetemhez köthető tudományos folyóiratok minimumsztenderdek szerinti értékelésének eredményei, valamint a fejlesztési irányok meghatározása. Ezt követően ismerteti a napirendi pontokat.

1. A folyóirat-portfólió értékelési módszertanának ismertetése
2. Az „abszolút minimum”, „minimum+” és „nemzetköziesítési minimum” kategóriák eredményeinek bemutatása
3. A kritikus hiányosságok és fejlesztési területek azonosítása
4. A pályázati rendszer hatásainak értékelése
5. Intézményi szintű fejlesztési javaslatok megfogalmazása
6. Egyéb stratégiai kérdések, észrevételek, hozzászólások

Az értékelési módszertan ismertetése

A Bizottság megállapította, hogy az értékelés 31 aktív, tudományos folyóiraatra terjedt ki, összesen 35 kritérium mentén. Az értékelés bináris (igen/nem) alapú volt, amelynek célja az objektív, összehasonlítható intézményi szintű kép kialakítása. A vizsgálat három fő dimenzió mentén történt: abszolút minimumszint (működőképesség és alapvető legitimitás), minimum+ szint (professzionális publikációs gyakorlat és transzparencia), valamint nemzetköziesítési minimum (nemzetközi láthatóság és indexálhatóság). A Bizottság hangsúlyozta, hogy a módszertan nem a honlapi információk minőségi tartalmát vizsgálta, hanem azok meglétét vagy hiányát, ami egyértelműen a strukturális megfelelés mérésére alkalmas.

Főbb eredmények ismertetése

Abszolút minimumszint

A Bizottság megállapította, hogy a folyóiratok többsége alapvetően megfelel az abszolút minimumkövetelményeknek. Az éves publikációs aktivitás minden esetben biztosított, és a dedikált webes elérhetőség, valamint a szerkesztőségi információk túlnyomórészt rendelkezésre állnak. Az MTMT-ben való besorolás szintén magas arányban megtörtént, ami a formális működőképességet megfelelően alátámasztja. Ugyanakkor több területen hiányosságok tapasztalhatók. A rendszeres megjelenésre vonatkozó információk nem minden esetben egyértelműek, és a kiadói adatok feltüntetése sem egységes. Emellett az ISSN-adatok és az archívumok elérhetősége több folyóirat esetében fejlesztést igényel. A Bizottság ezt a szintet összességében stabilnak, de heterogénnek értékelte.

Minimum+ szint

A professzionális publikációs gyakorlatok terén jelentős különbségek azonosíthatók a folyóiratok között. Egyes elemek – például a DOI-használat, a metaadatok elérhetősége és a szerzői affiliációk – viszonylag magas szinten teljesülnek. Ezzel szemben több kulcsterületen alacsonyabb a megfelelés, különösen a jogi és nyílt tudományhoz kapcsolódó elemek (licencek, open access, adatkezelési nyilatkozatok), valamint a peer review folyamat dokumentáltsága és a független bírálati rendszer működtetése tekintetében. A Bizottság kiemelte továbbá, hogy a szerzői önarchiválási irányelvek és a nemzetközi policy-megjelenések még nem kellően elterjedtek, ami a nemzetközi beágyazottságot korlátozza.

Nemzetköziesítési minimum

A Bizottság megállapította, hogy ez a terület jelenti a legjelentősebb fejlesztési kihívást. Bár a kétnyelvű megjelenés és az angol nyelvű metaadatok részben biztosítottak, ezek aránya még nem tekinthető kielégítőnek. A nemzetközi szerkesztőbizottsági jelenlét és a COPE-alapú etikai irányelvek alkalmazása szintén csak részben teljesül, és különösen alacsony a szerkesztőbizottsági transzparencia szintje. A Bizottság egyetértett abban, hogy a jelenlegi nemzetköziesítési szint korlátozza a folyóiratok nemzetközi láthatóságát, ezért ezen a területen célzott fejlesztések szükségesek.

A pályázati rendszer hatásainak értékelése

A Bizottság külön napirendi pontban értékelt a folyóirat-fejlesztési pályázati rendszer hatásait. A vizsgálat egyértelmű lépcsőzetes fejlődést mutatott: a pályázaton kívüli folyóiratok alacsonyabb szinten teljesítenek, az egy ciklust teljesítők esetében már érzékelhető javulás figyelhető meg, míg a két vagy több ciklusban részt vevő folyóiratok szinte teljes körű megfelelést érnek el.

A Bizottság a rendszert hatékonnak ítélte, amely érdemben hozzájárul a minőségfejlesztéshez is. Ugyanakkor megállapította, hogy a fejlődés karonként eltérő: egyes területeken jelentős előrelépés tapasztalható, míg más egységek esetében lemaradás látható.

A Bizottság összegző megállapítása szerint a PTE folyóirat-portfóliója stabil működési alappal rendelkezik, ugyanakkor a professzionalizáció és az átláthatóság területén jelentős fejlesztési lehetőségek azonosíthatók. A legkritikusabb területnek a nemzetköziesítés bizonyult, amely rendszerszintű beavatkozást igényel, míg a pályázati rendszer hatékonysága egyértelműen igazolást nyert.

A Bizottság kiemelte, hogy a fejlesztési szükségletek elsősorban nem a működőképességhez, hanem a nemzetközi megfeleléshez és láthatósághoz kapcsolódnak. Ennek megfelelően az alábbi stratégiai irányokat fogadta el: az alpműködés egységesítését, a publikációs folyamatok professzionalizálását, valamint a nemzetköziesítési feltételek további erősítését, különös tekintettel a kétnyelvű megjelenésre, az etikai irányelvekre és a nemzetközi szerkesztőbizottsági részvételre.

Emellett a Bizottság javasolja a pályázati rendszer fenntartását és további fejlesztését, különösen a több ciklusban részt vevő folyóiratok kiemelt támogatásával. Felvetődött továbbá egy egységes intézményi minőségjelölő rendszer kialakítása („PTE Quality Journals”), amely a nemzetközi láthatóság és az intézményi márka erősítését szolgálná.

A bizottsági tagok észrevételei és szakmai állásfoglalásai

A beérkezett bizottsági észrevételek alapján megállapítható, hogy az előterjesztett anyag a Bizottság tagjai körében széles körű szakmai támogatást élvez. A vélemények egybehangzóan megerősítik a dokumentum szakmai megalapozottságát, alkalmazhatóságát és intézményi stratégiai relevanciáját.

Érdemi fejlesztési javaslatként a nemzetköziesítési minimumkritériumok külföldi részvételi arányának szigorítása merült fel, amely a későbbi felülvizsgálatok során figyelembe vevendő szakmai szempontként rögzítésre került.

A Bizottság megállapította, hogy a PTE folyóirat-portfóliója fejlődési pályán van, amelyet a jelenlegi pályázati és fejlesztési struktúrák hatékonyan támogatnak. Ugyanakkor a nemzetközi tudományos térben való versenyképesség eléréséhez célzott, több szinten összehangolt intézkedések szükségesek. Az ülés a fejlesztési javaslatok elfogadásával és további intézményi egyeztetések előkészítésének igényével zárult.